

Aan het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Zwolle
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

Zwolle, 25 januari 2021

Onderwerp: Signalenbrief Wmo vervoer

Geacht College,

Allereerst willen wij u complimenteren. U zet zich in om eenzaamheid te bestrijden en heeft als doel dat inwoners van Zwolle mee kunnen doen in de samenleving. Er ontstaan mede dankzij uw inzet prachtige initiatieven en activiteiten. In diverse nota's, zoals onder andere in de verordening WMO, de Hervormingsagenda, de nota 'vitaal en waardig ouder worden' staat beschreven dat de gemeente een positieve gezondheid nastreeft, eenzaamheid wil bestrijden en participatie wil bevorderen. Ondanks de goede bedoelingen en inzet blijkt dat veel inwoners, waaronder diverse ouderen, geen gebruik maakt van dit aanbod.

Vervoer is een belangrijke voorwaarde om mee te kunnen doen in de Zwolse samenleving. De Participatieraad ontvangt signalen van inwoners die hierbij hinder ondervinden. Deze signalen lichten we in deze brief toe.

- **Toekenning WMO taxipas**

Van ouderen wordt gevraagd om langer zelfstandig thuis te wonen. Sommige ouderen durven ('s avonds) niet zelfstandig de deur uit te gaan. Angst is echter geen indicatie voor Wmo vervoer. Hierdoor kunnen zij minder goed meedoen in de Zwolse samenleving. Bij inwoners met een lichamelijke beperking speelt dit signaal niet of veel minder een rol. We willen benadrukken dat dit signaal met name voor ouderen geldt.

In Zwolle bestaat net als in veel andere plaatsen en landen de Eurosleutel. Een sleutel waarmee een inwoner onbeperkt toegang krijgt tot openbare toiletten. Inwoners van 70 jaar en ouder komen hiervoor automatisch in aanmerking. Dit is gebruiksvriendelijk en de toekenning is eenvoudig. De Participatieraad wil graag weten of dit principe kan worden overgenomen voor het Wmo vervoer. Dit maakt het Wmo vervoer gebruiksvriendelijker en het scheelt de gemeente tijd qua beoordeling van aanvragen. Daarmee kunnen kosten bespaard worden die wellicht elders ingezet kunnen worden.

- **Gebruiksonvriendelijk**

Een ander signaal dat inwoners aangeven is dat zij niet weten op welke wijze zij de WMO taxipas dienen te gebruiken. Hoewel er een handleiding bij de pas wordt geleverd is dit voor diverse inwoners onvoldoende om de pas te kunnen gebruiken.

De Participatieraad wil graag weten of het mogelijk is dat inwoners geholpen worden bij de eerste keer (of keren) dat zij de pas gebruiken. Kan er ingezet worden op een zogenoemde warme overdracht?

Daarnaast wil de Participatieraad graag weten of er gemonitord wordt welke inwoners wel en niet gebruik maken van hun Wmo pas en wat de oorzaak is van het ongebruikt laten van de pas. Wellicht kunnen deze inwoners alsnog begeleiding ontvangen.

- **Wachttijden**

Een andere oorzaak waardoor inwoners geen of minder gebruik maken van Wmo vervoer zijn de wachttijden. De rit dient twee uur vooraf te worden aangevraagd. Wanneer iemand naar bijvoorbeeld de huisarts moet, moet dit twee uur van tevoren worden aangevraagd. Vervolgens kan er een half uur speling zitten in de tijd dat de inwoner wordt opgehaald. Verder mag de vervoerder een half uur tot 45 minuten omrijden. Al met al kan het heel lang duren voordat de inwoner op de plaats van bestemming komt en hetzelfde geldt voor de terugreis. Dit werpt voor diverse inwoners enorme drempels op. Voor een bezoek aan een huisarts heeft men wellicht geen keus maar de gang naar gezellige activiteiten of een bezoek aan familie of vrienden wordt hierdoor voor inwoners dikwijls een te grote stap waardoor eenzaamheid en verminderde participatie het gevolg zijn. De Participatieraad wil graag weten of het mogelijk is om tussentijds wijzigingen (bijvoorbeeld het 2 uur vooraf aanvragen) in de aanbesteding te wijzigen. Indien dit niet mogelijk is wil de Participatieraad graag weten of hiermee in een volgende aanbesteding wel rekening gehouden kan worden. De Participatieraad is van mening dat toegankelijk vervoer een voorwaarde is om mee te kunnen doen in de Zwolse samenleving.

Tevens zijn er signalen dat oudere inwoners niet deelnemen aan dagbestedings/ vrijetijds activiteiten die door verschillende sociale partners worden aangeboden, vanwege vervoersproblemen.

- **Kosten**

Daarnaast zijn er spitstarieven ingesteld voor het Wmo vervoer. De Participatieraad begrijpt dat het spitstarief een spreiding geeft van het aantal ritten over de dag, en dat dit prettig is voor de vervoerder. Echter is de Participatieraad van mening dat dit niet ten goede komt aan de gebruikersvriendelijkheid, toegankelijkheid en participatie. Hiermee worden inwoners die minder te besteden hebben harder geraakt. Daarnaast is het niet altijd iemands eigen keus op welke tijd hij of zij gebruik maakt van het Wmo vervoer. De Participatieraad wil graag weten of het spitstarief ongedaan gemaakt kan worden.

- **Corona**

De Participatieraad krijgt signalen dat inwoners die gebruik maken van Wmo vervoer momenteel soms met vijf personen in een personenauto worden vervoerd. Dit is in strijd met de coronamaatregelen. Alleen al de angst die deze signalen bij inwoners teweegbrengt belemmert hen om gebruik te maken van het Wmo vervoer. De Participatieraad wil graag weten of de gemeente hierover afspraken heeft gemaakt met de vervoerder en op welke wijze de gemeente hier zicht op houdt.

- **Wmo vervoer versus openbaar vervoer**

In de Aa-landen en Holtenbroek zijn diverse bushaltes opgeheven waardoor diverse inwoners (waaronder ouderen en mensen met een beperking) ver moeten lopen om gebruik te maken van het openbaar vervoer. Hoewel dit een provinciale verantwoordelijkheid is heeft het invloed op de Zwolse toegankelijkheid en wellicht ook op aanvragen van Wmo vervoer. Voor diverse senioren of mensen met een beperking is het een opgave om bijvoorbeeld 400 meter naar een bushalte te lopen. Sommigen geven aan al moe te zijn van het lopen en dan moet de reis nog beginnen. De Participatieraad wil graag weten of de gemeente de Wmo aanvragen vanaf 13 december monitort. Is er een toename van het aantal Wmo aanvragen sinds het wegvallen van diverse bushaltes?

Daarnaast adviseert de Participatieraad om te onderzoeken welke mogelijkheden of acties ingezet kunnen worden zodat voor senioren en mensen met beperking de winkelcentra bereikbaar blijven. In het kader van langer zelfstandig wonen is dit erg belangrijk.

- **Nieuwe perspectieven**

Hoewel het opheffen van de bushaltes en de gevolgen van corona veel negatieve gevolgen kunnen hebben, kan het ook zorgen voor nieuwe perspectieven en positieve veranderingen. U wilt eenzaamheid bestrijden. Daarvoor dient toegankelijk vervoer te worden gestimuleerd. Door het wegvallen van bushaltes zijn er intensievere gesprekken op gang gekomen tussen de provincie, gemeente en inwoners. Er wordt gekeken naar alternatieven waarmee o.a. de toegankelijkheid in de binnenstad wordt verbeterd door de inzet van shuttlebussen.

De gevolgen van corona zijn nu nog niet te overzien maar het kan zijn dat meer mensen ook in de toekomst vaker thuis zullen werken en er veranderingen ontstaan in het vervoerslandschap. De Participatieraad denkt graag mee vanuit inwonersperspectief om het vervoer aan te laten sluiten bij datgene wat inwoners nodig hebben. Wij horen graag hoever het staat met het onderzoek naar alternatieve vervoersmogelijkheden, wat uw plannen zijn, hoe u dit in praktijk wilt brengen, op welke wijze u inwoners betreft en of u hierbij ook een koppeling maakt met Wmo vervoer zodat dit de participatiesamenleving ten goede komt.

We nodigen u graag uit om hierover met ons in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,

Aljona Wertheim
Voorzitter Participatieraad Zwolle